

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. september 2020
(OR. en)

10945/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0258(NLE)

TRANS 405

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. september 2020
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2020) 567 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkulepe) protokoll (bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta) sõlmimise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2020) 567 final.

Lisatud: COM(2020) 567 final

Brüssel, 18.9.2020
COM(2020) 567 final

2020/0258 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkuleppe) protokoll (bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta) sõlmimise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Vastavalt nõukogu [LISADA KUUPÄEV] otsusele (EL) 2020/[LISADA VIIDE]¹ kirjutati bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkuleppe) protokollile bussidega toimuva rahvusvahelise reisijate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta alla [...2020], eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

Protokolliga asendatakse Interbusi kokkuleppe protokoll bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta, mis oli allakirjutamiseks avatud alates 16. juulist 2018 kuni 16. aprillini 2019, kuid millele kirjutas alla ainult liit nõukogu otsuse (EL) 2018/1195² alusel.

Tuleb meeles pidada, et bussidega toimuv rahvusvaheline sõitjate liinivedu ja eriotstarbeline liinivedu on olulised Euroopa kodanikele taskukohase hinnaga liikuvusvõimaluste tagamisel. Nende sektorite arendamine ka EList väljaspool tooks kasu nii ELi kodanikele, välituristidele, turismitööstusele kui ka Euroopa piirkondadele. Sellist arengut piiravad liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lepingute erinevused, mille tõttu on loa omandamine ning rahvusvahelise ja eriotstarbelise liiniveo korraldamine tülikas. See on kõige selgem pikkade rahvusvaheliste liinide puhul, mis läbivad mitut riiki.

Liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo teenuste pääs turule tuleks tagada, nagu on sätestatud protokollis, ühtse loaandmismenetlusega, eeldusel et rakendatakse sõitjate autovedu käsitlevat liidu õigustikku, muu hulgas liiklusohutuse, tehniliste sätete, juhtide kvalifikatsiooni, sotsiaalõigusnormide, sõitjate õiguste, keskkonna ja tegevusalale lubamise valdkonnas.

Interbusi kokkuleppe kehtib jätkuvalt bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate juhuveo suhtes.

Protokolliga on hõlmatud üksnes sätted, mis on vajalikud Interbusi kokkuleppe laiendamiseks bussidega toimuvale rahvusvahelisele sõitjate liiniveole ja eriotstarbelisele liiniveole (milleks on vaja luba). Protokolliga ei muudeta ega korrata ühiseeskirju, kuid osutatakse Interbusi kokkuleppe alussätetele. Sellise lähenemisviisiga ja asjaoluga, et kokkuleppeosaline võib protokollile alla kirjutada ning selle ratifitseerida või sellega ühineda alles pärast Interbusi kokkuleppele allakirjutamist ning sellega ühinemist või selle ratifitseerimist, tagatakse et kokkuleppeosalised on enne protokollile allakirjutamist ning selle ratifitseerimist või sellega ühinemist Interbusi eeskirjad heaks kiitnud ja kohaldavad neid.

Peale Euroopa Liidu on kokkuleppeosalised Albaania Vabariik, Bosnia ja Hertsegoviina, Moldova Vabariik, Montenegro, Põhja-Makedoonia Vabariik, Türgi Vabariik ja Ukraina, kes

¹ ELT L [...], [...], lk [...].

² Nõukogu 16. juuli 2018. aasta otsus (EL) 2018/1195 bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkuleppe) protokoll (mis käsitleb bussidega toimuvat rahvusvahelist sõitjate liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu) Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 214, 23.8.2018, lk 3).

võivad protokollid allkirjastada, sõlmida ja ratifitseerida või sellega ühineda. Andorra Vürstiriigist sai kokkuleppeosaline 1. augustil 2020 ning ta võib protokollile alla kirjutada ja selle sõlmida, ratifitseerida või sellega ühineda.

Protokollis rõhutatakse Euroopa Liidu õigusnorme (määrus (EÜ) nr 1071/2009³) seoses karistuste ja raskeimate rikkumistega ning seoses nelja tingimusega, mis tuleb täita sõitjate autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemiseks (stabiilne ja tõhus toimimine, hea maine, finantssuutlikkus ning ametialane pädevus).

Protokolliga nähakse ette ühiskomitee asutamine, et hõlbustada protokollid haldamist. Interbusi kokkuleppe kohaselt asutatud ühiskomiteed käsitlevaid sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* protokollid kohase ühiskomitee suhtes.

Protokollid kohaselt ei või rahvusvaheliseks liiniveoks ja eriotstarbeliseks liiniveoks antav luba kehtida kauem kui viis aastat.

Protokollid ise sõlmitaks viieks aastaks alates selle jõustumise kuupäevast. Protokollid kehtivust pikendatakse automaatselt viie aasta kaupa nende kokkuleppeosaliste puhul, kes ei väljenda soovi protokollid kehtivuse pikendamisest loobuda.

Protokollid peavad sõlmima, ratifitseerima või sellega ühinema Interbusi kokkuleppe kolm osalist (nelja asemel), kaasa arvatud liit, et protokollid jõustuks nende kokkuleppeosaliste suhtes, kes on selle sõlminud või ratifitseerinud või sellega ühinenud.

Protokollid allakirjutamiseks on aega kaks aastat alates kuupäevast, mil võetakse vastu nõukogu otsus protokollid allkirjastamise kohta Euroopa Liidu poolt.

Protokollid jõustumise tähtaega lühendati nende kokkuleppeosaliste jaoks, kes on selle sõlminud, ratifitseerinud või sellega ühinenud, täpsemalt alates kolmanda kuu esimesest päevast kuni selle kuu esimese päevani, mis järgneb kuule, millal nõutav arv kokkuleppeosalisi on protokollid heaks kiitnud või ratifitseerinud.

Üks kokkuleppeosaline on muutnud oma nime Põhja-Makedoonia Vabariigiks, mida samuti kajastati protokollid.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Protokollid on kooskõlas liidu ühise transpordipoliitikaga. See hõlmab määruse (EÜ) nr 1073/2009⁴ asjakohaseid osi, mis on kohandatud mitmepoolse rahvusvahelise lepinguga seotud vajadustest lähtuvalt.

Protokollidga nähakse ette bussidega toimuva sõitjate rahvusvahelise liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo raamistiku edasine ühtlustamine.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1071/2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ (ELT L 300, 14.11.2009, lk 51).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006 (ELT L 300, 14.11.2009, lk 88).

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Protokoll on kooskõlas ELi naabuspoliitika ja välissuhtluse eesmärkidega.

Protokoll on ka kooskõlas selliste kehtivate lepingutega nagu tolliliidulepingud, ühinemiseelsed lepingud ja assotsieerimislepingud ning selle eesmärk on luua regulatiivne keskkond, kus ELil ja muudel Interbusi kokkuleppe osalistel on ühtsetel õigusnormidel põhinev juurdepääs üksteise sõitjate rahvusvahelise liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo turule.

- **Maksusätted**

Protokollis sätestatud tolli- ja maksusätete ühtlustamine on nende eesmärki ja sisu arvesse võttes teise ja kaudse tähtsusega võrreldes transpordipoliitika eesmärkidega, mis protokolliga tuleb saavutada.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine ning mõjuhindang**

Komisjon ei ole koostanud mõjuhindangut ega kasutanud väliseksperptide abi. Interbusi kokkuleppe laiendamine bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo hõlmamise kaudu aitaks suurendada sõitjate autovedu käsitleva Euroopa Liidu õigustiku rakendamise geograafilist ulatust.

Sellest tulenev majandus- ja sotsiaalmõju tuleks kasuks sõitjateveo sektorile ja turismile. Liiklusmahu suurenemisel oleks tõenäoliselt ka mõõdukas keskkonnamõju.

- **Lihtsustamine**

Bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo lubade saamise menetluste ühtlustamine lihtsustaks sellist tegevust.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise leping (ELi toimimise leping), eelkõige on materiaalsoiguslik alus selle artikkel 91 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punkti a kohaselt on kohaldatav vahend nõukogu otsus.

4. MÕJU EELARVELE

Puudub.

5. MUU TEAVE

- **Hindamine ja aruandlus**

Protokolli artikliga 16 nähakse ette, et protokolli toimimist hindab iga viie aasta järel protokolli artikli 18 kohaselt asutatud ühiskomitee.

- **Edasine menetlus**

Komisjon leiab, et on vaja alustada protokolli sõlmimise menetlust. Seepärast esitab komisjon nõukogule käesoleva nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkuleppe) protokolli (bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta) sõlmimist.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatud nõukogu otsuse konkreetsed sätted

- Nõukogu otsuse artikliga 1 nähakse ette, et liidu nimel sõlmitakse uus Interbusi kokkuleppe protokoll bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta.
- Artiklis 2 käsitletakse protokolli sõlmimise volitusi.
- Artikliga 3 nähakse ette nõukogu otsuse jõustumine.

Protokolli erisätted

- Artiklis 1 määratakse kindlaks protokolli kohaldamisala seoses sellise rahvusvahelise sõitjate liiniveoga ja eriotstarbelise liiniveoga, mille lähte- või sihtkoht asub kokkuleppeosalise territooriumil, kus on asutatud ettevõtja ja registreeritud sõidukid või mida bussiliin läbib ning kus võetakse peale või lastakse välja sõitjaid või mida bussiliin läbib ilma sõitjaid peale võtmata või välja laskmata. Keelatud on igasugune kabotaaž.
- Artikkel 2 sisaldab diskrimineerimisest hoidumise sätet.
- Artiklis 3 on esitatud mõisted.
- Artiklis 4 osutatakse Interbusi kokkuleppe 1. lisale seoses sõitjate-autoveo ettevõtjate suhtes kohaldatavate sätetega.

- Artiklis 5 osutatakse Interbusi kokkuleppe 2. lisale sõidukite suhtes kohaldatavate tehniliste standardite kohta.
- Artikkel 6 sisaldab sätteid, mis käsitlevad rahvusvahelist liinivedu ja eriotstarbelist liinivedu, milleks on vaja luba. Muu hulgas nähakse kõnealuse artikliga ette kokkuleppeosaliste ja Euroopa Liidu liikmesriikide võimalus otsustada, et kokkuleppeosaliste vahel korraldatakse liinivedusid või eriotstarbelisi liinivedusid liiniveo lähte- ja sihtkoha ettevõtjate vahel sõlmitud partnerlustingimustel. Ettevõtjatel kokkuleppeosalistest või liidu liikmesriikidest, mida läbitakse teel lähtekohast sihtkohta liiniveol, mille käigus võetakse peale või lastakse välja sõitjaid, peaks olema õigus sellise partnerlusega soovi korral ühineda.
- Artiklis 7 sätestatakse, et protokollis suhtes kohaldatakse Interbusi kokkuleppe V ja VI jagu sotsiaalsätete ning tolli- ja maksusätete kohta.
- Artikliga 8 nähakse ette lube väljaandev asutus, lubade saajad, loa kehtivusaeg, loale märgitavad andmed ning lisasõidukite kasutamine ajutistes ja erandolukordades.
- Artiklis 9 määratakse kindlaks loa taotlemise menetlus.
- Artikliga 10 nähakse ette loa andmise menetlus, sealhulgas asjaomaste pädevate asutuste vaheline teabevahetus, loa andmise kord ning loa saamiseks esitatud taotluse tagasilükkamise ainsad võimalikud põhjused.
- Artiklis 11 sätestatakse ette loa uuendamise ja muutmise kord.
- Artikliga 12 nähakse ette loa aegumist käsitlevad eeskirjad.
- Artikliga 13 nähakse ette veoettevõtjate kohustused.
- Artiklis 14 sätestatakse, et kokkuleppeosalised peavad tagama, et veoettevõtjad järgivad asjakohaseid sätteid.
- Artiklis 15 (koostoimes artikli 8 lõikega 9) loetletakse dokumendid, mis peavad sõidukis olema. Samasugune sõidukil olevate dokumentide loetelu on esitatud protokollis 4. lisas esitatud loa näidise kolmandal leheküljel.
- Artikliga 16 nähakse ette protokollis kestus (viis aastat) ning selle automaatne pikendamine viieaastaste järjestikuste ajavahemike võrra, samuti protokollis toimimise perioodiline kontrollimine.
- Artiklis 17 viidatakse Interbusi kokkuleppe sätete ja mõne muudatuse kohaldamisele *mutatis mutandis*, eelkõige viie aasta pikkuse üleminekuperioodi kohaldamisele reisijate liinivedude ja eriotstarbeliste liinivedude suhtes kahepoolsetes lepingutes ning protokollis sõlmimisele, ratifitseerimisele või heakskiitmisele, selle jõustumisele, denonsseerimisele ja selle keeleversioonidele. Artikliga nähakse ka ette, et protokollis

jõustumiseks peab selle ratifitseerima nelja kokkuleppeosalise (Interbusi kokkuleppe kohaselt) asemel kolm. Lisaks peaks protokoll selle allkirjastanud, heaks kiitnud või ratifitseerinud kokkuleppeosaliste jaoks jõustuma selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mil kolm kokkuleppeosalist, sealhulgas liit, on oma heakskiitmis- või ratifitseerimiskirjad Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaati hoiule andnud.

- Artikliga 18 luuakse ühiskomitee, kes haldab protokolliga *mutatis mutandis* vastavalt Interbusi kokkuleppe artiklitele 23 ja 24.
- Artikliga 19 nähakse ette menetlus, mida rakendatakse juhul, kui ELi-väline kokkuleppeosaline ühineb Euroopa Liiduga.
- Artiklis 20 on kehtestatud allkirjastamistähtjaks kaks aastat alates nõukogus käesoleva nõukogu otsuse vastuvõtmise kuupäevast ning sätestatud, et protokolliga võivad sõlmida, sellega ühineda või selle ratifitseerida ainult Interbusi kokkuleppe osalised.
- Artiklis 21 sätestatakse, et pärast protokolliga jõustumist võib Interbusi kokkuleppe iga osaline protokolliga ühineda.
- Artiklis 22 sätestatakse, et protokolliga lisad moodustavad selle lahutamatu osa.
- Artiklis 23 on sätestatud, et protokolliga asendatakse liinivedusid ja eriotstarbelisi liinivedusid käsitlev protokoll, mis oli allkirjutamiseks avatud alates 16. juulist 2018 kuni 16. aprillini 2019.
- Protokolliga 1. ja 2. lisas osutatakse Interbusi kokkuleppe 1. ja 2. lisale.
- 3. lisas sätestatakse rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo loa taotlemise vorm.
- 4. lisas sätestatakse rahvusvahelise liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo loa näidis.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkulepe) protokollile (bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta) sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt nõukogu [LISADA KUUPÄEV] otsusele (EL) 2020/¹[LISADA VIIDE] kirjutati bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkulepe) protokollile bussidega toimuva rahvusvahelise reisijate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta (edaspidi „protokoll“) alla [...2020], eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (2) Protokoll peaks lihtsustama liinivedusid ja eriotstarbelisi liinivedusid Interbusi kokkuleppe osaliste vahel ning aitama seega kaasa paremate sõitjateveo ühenduste loomisele kokkuleppeosaliste vahel.
- (3) Üldeeskirjade seisukohast, eelkõige seoses ühiskomitee toimimisega, ning protokollile rakendamise hõlbustamiseks on see suuresti kooskõlas Interbusi kokkuleppes sätestatud eeskirjadega.
- (4) Selleks et protokollist tuleneva kasu saamine liialt ei viibiks, on protokolliga ette nähtud, et protokollile heaks kiitnud või ratifitseerinud kokkuleppeosaliste jaoks jõustub see siis, kui selle on heaks kiitnud või ratifitseerinud kolm osalist, sealhulgas liit.

¹ Nõukogu otsus (EL) 2020/[LISADA VIIDE] bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkulepe) protokollile (bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo) sõlmimise kohta (ELT L, 2020, lk).

(5) Seepärast tuleks protokoll liidu nimel heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse liidu nimel heaks bussidega toimuvat rahvusvahelist reisijate juhuvedu käsitleva kokkuleppe (Interbusi kokkulepe) protokoll bussidega toimuva rahvusvahelise sõitjate liiniveo ja eriotstarbelise liiniveo kohta (millega asendatakse Interbusi kokkuleppe protokoll, mis oli allakirjutamiseks avatud 16. juulist 2018 kuni 16. aprillini 2019).

Protokolli tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku, kes on volitatud Euroopa Liidu nimel hoiule andma protokollis artikli 20 lõikega 2 ette nähtud heakskiitmiskirja, et väljendada Euroopa Liidu nõusolekut end protokolliga siduda.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval².

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

² Nõukogu peasekretariaat avaldab protokollis jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.